

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

243. An opinio, quod assinitas non contrahatur, nisi foemina etiam cum viro seminet, sit probabilis? Ex quo tres casus valde notandi in sine huius Resolutionis inseruntur? Et etiam notatur, ex ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76405](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76405)

proprium incestus, sed reductiue, & secundariò habet malitiam incestus, quatenus non repugnat, sed consentit in alterius coniugis incestum

Sed hic obiter quæro, an priuatur iure petendi qui per metum cadentem in constantem virum cogitur ad copulam?

5. Affirmatiue responder Sanchez *lib. 9. disp. 31 n. 4.* & Reginal *lib. 3. n. 295.* & alij apud illos. Item Basil. *lib. 10. cap. 17. n. 6.* & ratio est, quia in eo euentu non cessauit culpa incestus; tenebatur enim vitam exponere, ne consentiret: ergo nec excusabitur ab illa pena. Quare sicut metus grauis non excusans participat eum excommunicato à culpa, neque etiam excusat à censura excommunicationis: ita cū vxor in casu non excusetur à culpa incestus, eam non excimet ab illa pena. Et ita hanè sententiam veram esse putat Perez *disp. 52. sect. 4. n. 6.*

6. Verum ego cum Dicastillo *de Sacram. tom. 3. tract. 10. disp. 9. dub. 9. n. 96.* ex Nauarro assero, probabile esse in tali casu coactum per metum graue non priuari iure petendi. Ratio est, quia huiusmodi metus excusat ab incurrendis censuris; ergo etiam excusat ab incurrenda pena priuationis debiti petendi: neque enim credibile est velle Ecclesiam cum tanto rigore tam graui pena punire eos qui metu graui compulsi non seruant suam legem, licet Sanchez *vbi sup.* pro virili contendat virtute aliquorum textuum, eum qui coactus est non excusari à pena, imò nec ab excommunicatione. Nihilominus oppositam sententiam appellat pietate plenam.

Quæro etiã secundò, an qui contraxit affinitatem, vel cognationem cum scientia iuris, & facti, sed cum ignorantia pœnæ petendi debitum, illam incurrat?

7. Affirmatiue responder Martinus Perez *disp. 52. sect. 6. num. 6.* Ratio est, quia tametsi in excommunicatione id speciale sit, quia est vltima, ac summa pœna Ecclesiastica, exigens specialiter ipsius notitiam, vt si deur in delinquente summa contumacia. Idemque dicendum videtur de omnibus aliis censuris, ac etiam de irregularitate, quando est mera delicti pœna, & habet rationem censuræ, quia est eadem ratio. Cæterum in aliis pœnis ordinariis, & proportionatis, qualis est pœna priuationis debiti exigendi imposita propter culpam incestuosam, non est hoc idem dicendum. Pater, quia communis est sententia Doctorum, ignorantiam solius pœnæ regulariter non excusare eiusdem pœnæ reatum, quia ignorantia pœnæ, quantumcumque si antecedens, non excusat culpam in transgressione legis, vt per se constat: vt enim lex obliget in conscientia, non oportet vt addat pœnam: ergo vt quisquam agat contra conscientiam violando legem, non oportet vt sciat pœnam: illa ergo ignorantia non excusat culpam: ergo nec pœnam, quia non cessante causa, non cessat effectus. Item quia illa ignorantia ad summum facit, vt illa pœna non sit voluntaria: hoc autem nihil refert, quia pœna potius postulat, vt inuoluntaria sit: vnde videmus seruari tam à Deo, quam ab hominibus; punit enim Deus æterna pœna etiam illos; qui ignorabant suis peccatis deberi talem pœnam, & ab hominibus suspenditur fur, etiam si pœnam ignorauerit.

8. Firmo, quia ex vi culpæ, ita homo subiicitur potestati Iudicis, vt possit ab illo puniri iusta pœna, vel iuxta leges, si in illis contineatur pœna, vel eius arbitrio, si ei commissum sit, siue pœna sit huius generis, siue alterius, & siue sit moderata, siue rigorosa, dummodo non excedat proportionem delicti: hoc enim solum requirit æquitas iustitiæ ex parte delinquentis; optio autem pœnæ legislatoris iudicio commissa est. Dixi regulariter, propter censuras, præsertim excommunicationem, ob

peculiarem naturam, & conditionem huius pœnæ, quæ est censura; quia requirit peculiarem modum, contumaciam, & inobedientiam, eo quod non ordinatur per se primò ad puniendum delictum committentem eius, vel ad cogendum peculiari modo ne committatur, scilicet sub illo peculiari, & rigoroso modo præcipiendi sub comminatione censuræ. Hoc vsque Perez.

9. Sed ego alibi contrariam sententiam tanquam probabilè admisi & nunc iterum admitto, & illam nouissimè docet Dicastillo *vbi sup. n. 109. vbi sic ait:* Qui factus est affinis, vel cognatus spiritualis cum ignorantia pœnæ, etiam si habeat scientiam iuris, & facti, probabilissimum est non priuari iure petendi. Ratio est, tum quia pœnæ ignorantia excusat ab incurrenda excommunicatione, aliusque censuris: ergo etiam excusabit ab incurrenda pœna priuationis huius iuris petendi debitum: tum quia pœnæ quantitas debet proportionari quantitati delicti, iuxta *cap. felicitis. de pœn. in 6.* minus delictum non censetur iuris dispositione puniendum eadem pœna, quæ punitur maius, nisi id expresse dicatur: sed minus delictum est & minor contemptus legis, quando frangitur lex continens graues pœnas, pœnis ignoratis, quam iis cognitis: ergo æquum non est, quod transgressor subiciatur eidem pœnis pro minori delicto, atque pro maiori. Ita ille, sed vt dixi, à nobis alibi de hac quæstione petratatum est.

RESOL. CCXLIII.

An opinio, quod affinitas non contrahatur, nisi femina etiam cum viro seminet, sit probabilis?

Ex quo tres casus valde notandi in sine huius resolutionis inferuntur.

Et etiam notatur ex penetratione vasis feminae absque seminatione; itemque ex seminatione extra vas femine naturalis affinitatem non nasci.

Vbi an seminatio feminae sit necessaria ad generationem: Ex p. 11. tr. 5. & Misc. 5. Ref. 26.

§. 1. Affirmatiue responder Basilius Pontius *de Sup. matr. lib. 9. cap. 10. n. 1.* vbi sic ait: Certum est effusione feminis extra naturale vas, non consummari, *cap. extracardinaris 35. q. 3.* deinde dico cum communi sententia, solam penetrationem vasis sine seminatione intra vas non esse sufficientem copulam, vt consummetur matrimonium in conscientia, & coram Deo, vt docet cum alijs Thom. Sanchez *lib. 3. de matr. disp. 21. n. 5.* quia reuera non sunt effecti vna caro: nec enim efficiuntur vna caro, nisi per commixtionem seminum, vt colligitur ex *cap. lex 20. quest. 2. vbi. quod nullam facit sanguinis commixtionem.* At sine effusione feminis non est sanguinis commixtio: dicuntur enim vna caro ex ea copula, quæ ad generandum satis esset: ea autem sine feminis effusione non potest esse ad generandum sufficiens. Dixi coram Deo: nam in foro externo, si probetur penetrasse claustra puellæ, præsumetur etiam seminalis, & non audietur, cum puella deflorata maneat, & sine remedio fetè viuere cogatur, vt docet idem Thom. Sanchez *num. 8 & 9.* Neque verò in hoc expendendum est, an femina seminauerit, neque id vllam probabilitatem habet, quidquid contendat Thomas Sanchez *n. 8.* vide enim quot, quantumque scrupulis, & dubitationibus exponeretur consummatio matrimonij, si ea seminatio feminae attendenda esset. Nec refert an sit necessarium semen mulieris ad generationem, vel non: tantum enim hic attenditur ad consummationem seminatio intra vas

Sup. hoc in-
Rel. præteri-
ta. 2. & in
tom. 5. tr. 5.
Ref. 7. §. Sed
ex his, & ibi
in tr. 1. in ac.
61. §. Proba-
tur, & in to.
7. tr. 1. Ref.
282. §. vlt. &
ibi in tr. 4.
Ref. 19. §. 2.
& 3. & quæ-
uis non ple-
nè sup. hoc
tamen non
deseras ibi
legere do-
ctrinã §. vlt.
Ref. 232. &
si vides Ref.
cius annot.
primæ, &
alias aliarum
annotatio-
num, caput
tuum de tri-
na repleue-
ris, si prius
legendo ca-
put non do-
ler, & tandè
vide hic inf.
doctrinam
Ref. 244.

ANTON
Opera
Tom. I & II
E III

eius qui præcipuas partes in generatione habet. Ita ille.

2. Sed vide, amice Lector, quàm varia sint iudicia hominum hanc sententiam, quam nullam habere probabiliter putat Pontius, & probabiliorem esse docet Martinus Perez *de matr. disp. 3. sect. 1. n. 5.* sic enim asserit: Probabilis iudicio ad affinitatem inducendam non sufficere seminationem viri in matricè femine, in qua est sanguis menstruus ad generationem paratus, sed etiam requiri seminationem femine. Ita Ludou. Lopez *1. part. instr. cap. 50.* Gaspar Hurtado *disp. 10. diff. 1. n. 5.* & alij Moucor tum quia id satis indicatur in *Can. lex divina constitutionis 27. g. 2.* vbi requiritur sanguinis, id est feminis cõmixtio. Tum etiam quia iuxta communem Medicorum sententiam, præsertim Galeni, & Auicennæ, etiam seminatio femine est necessaria ad generationem: non enim semen femine videtur ad aliud esse à natura institutum, cum etiam natura nihil faciat frustra, & videamus ex masculo & femina diuersæ naturæ, & speciei produci factum tertie speciei, quod se impediunt feminibus. Adde etiam quod notauit Rebellus *lib. 3. g. 15. n. 3.* quod sequi potest suapte natura generatio, attrahente postea semine virili semen femineum, & materiã conceptui aptam; vnde sine coitus voluptate aliquæ feruntur conceptisse. Ita Perez, cui adde Martinum de San Ioseph in *monit. Confessorum tom. 1. lib. 1. tract. 34. de matrim. n. 9.* sic asserentem. [Lo mas probable es, que es necesario, que cum semine viri concurrat etiam semen mulieris, para que se contraya afinidad, porque es lo mas probable, que si la muger no concurre, no aurã generacion: y assi si succedere este caso, se podrã juzgar que no à huuo afinidad. Y tambien, que si el casado tuuo copula con parienta de su muger, si ella non feminauerit, no contraxo el impedimento aguno, y podrã sin dispensacion alguna pedir el debito. Ita ille.

3. Verùm ego nec Pontio, nec Perez assentior: non assentior Perez quatenus asserit suam sententiã esse probabiliorem: non assentior Pontio quatenus asserit hanc sententiam esse improbabilem. Dico itaque cum Doctoribus quos citat & sequitur Leander de Sacram. *tom. 2. tract. 9. disp. 20. g. 7.* Ioann. de Soria in *Epitologo summæ part. 2. tract. 1. sect. 1. disp. 10. §. affinitas.* & alij, Pontij esse communioris, & probabiliorem: sententiam verò Perez, & Martini de San Ioseph contra Pontium puto esse probabilem vt vocauit Sanchez à Pontio adductus, & ita me citato tanquam probabilem admittit Verrielli in *gg. Legibus tract. 4. g. 27. n. 74.* cui adde Suarez in *3. part. 9. 32. art. 1. disp. 10. sect. 1.* Imò nouissimè Remigius in *pract. Confess. tract. 2. cap. 6. §. 9. n. 6.* sic ait. [Algunos defien den que los grados de la consanguinidad, y afinidad son de la misma especie, y que basta que diga el penitente auer cometido vn pecado de incesto, sin dezir que era con hermana, madre, de cõnada. Es tambien opinion muy recebida, que para que nazca de la copula afinidad, es menester que sea verdadera: Scilicet cum commixtione seminum maris, & femine.] Ita Remigius.

4. Sed non desinam hic apponere verba Dicastilli de Sacram. *tom. 3. tract. 10. disp. 7. dub. 34. n. 35.* vbi me citato ait: Vtrum requiratur simul cum semine virili semen femineum ad contrahendam affinitatem, non est omnino certum, pendet enim ex alio principio, de quo egimus etiam *cit. disp. 2. dub. 34.* vbi diximus in quaestione positum esse apud Philosophos, & Medicos, an ad generationem sufficiat tantum semen virile, vel requiratur etiam femineum. Qui ergo docent sufficere virile ad generationem, consequenter docent sufficere ad affinitatem, docetque Sanchez *cit. disp. 64.* Qui verò negant suf-

Tom. II.

ficere ad generationem, consequenter negabunt ad affinitatem. Atque ita docent Innocentius in *cap. fraternitatis*, de eo qui cognouit consanguineam, & Ludouic. Lopez *2. p. instr. c. 50.* & alij apud Sanchez *sup. n. 10.* alijque multi apud Dianam *6. p. tr. 13. res. 54.* Item Perez *sup. n. 5.* Quamuis autem vtrumque probabile sit, nihilominus prior sententia, quod sufficiat semen virile, est multorum & grauissimorum, quos refert Sanchez *ibid. n. 21.* inter quos Syluester, qui contendit, Doctores qui ante ipsum scripserant de hac re, explicare, vt quando hi dicunt exigi semen femine, intelligant vel aliquid loco feminis, nempe sanguineum menstruum paratum à natura ad generationem prois. Huc vsque Dicastillus. Et tandem Castrus Palaus *tom. 5. disp. 4. punct. 8. n. 3.* sic asserit.

5. Hinc manifestè inferitur, ex penetratione vasis femine abque seminatione, itemque ex seminatione extra vas femineum naturale, affinitatem non nasci, vt probat textus in *cap. extraordinaria 35. g. 5.* Quinimò in probabili sententia, abque viri, & femine seminatione: quia pluribus placet non improbabiler vtriusque seminationem generationi necessariam esse, ac proinde matrimonij consummationi. Neque his obstat textus in *cap. iuuenis de sponsal. & cap. fraternitati*, de eo qui cognouit consanguineam vxoris suæ, vbi decernitur separandum esse virum à coniuge, eo quod sororem eius nondum septennium duxerit, & forsan cum ea tentauerit consummare, nec potuit, extraordinariè libidine polluit. Non inquam, obstat: nam eo casu non fit separatio ob impedimentum affinitatis, sed ob impedimentum publicæ honestatis, loquitur enim Pontifex de sponsalibus. Ita ille.

6. Restat modò respondere ad argumenta Basilij Pontij, quæ inferius adduxit. Et ad primum, quot quantisque scrupulis, ac dubitationibus exponeretur ea consummatio matrimonij, si ea seminatio femine attendenda esset.

7. Responderetur nullum esse scrupulum, nullam prorsus dubitationem, vel enim certò sciunt coniuges femine non seminasse, vel dubitant. Si primum, matrimonium coram Deo non est consummatum: nam in conscientia non receditur à præsumptione fori externi, nisi constet euidenter de veritate opposita: foris autem externus præsumit vtramque seminationem probata copula.

8. Ad secundum, quòd non refert an sit necessarium semen mulieris ad generationem, vel non; tantum enim hic attenditur ad consummationem seminationis intra vas eius, qui præcipuas partes in generatione habet.

9. Responderetur gratis asseri à Pontio sufficere seminationem eius qui præcipuas partes in generatione habet: cum enim ex Medicorum sententia vtrumque semen sit necessarium, non dicitur perfecta copula, atque aded non consummata, si alterum semen ad generationem necessarium desit.

10. Apparet igitur ex superius dictis, excessisse Pontium in censura opinionis, asserentis affinitatem non contrahi si femina non seminet: ea enim sententia probabilis est, cuius probabilitate supposita, Mazuchellus de *casib. reseruat. disp. 2. cap. 4. difficultate 4. num. 23.* tria corollaria infert. Primò, cum qui habet copulam cum sorore vxoris suæ, si illa non seminavit, non contraxisse affinitatem; & sic posse absque vlla dispensatione petere debitum à sua vxore.

11. Secundò, si viro seminante non feminauerit femina, posse Religionem ingredi; & sic per professionem dissolui matrimonij vinculum, quod per copulam illam non fuit consummatum; & alterum coniugem in seculo manentem posse aliud matrimonium

Quæ hic est supra in ref. 114. & in aliis eius primæ an. nor.

Sup. duobus contentis in hoc §. sup. in princip. huius Res. Et pro parte primæ diff. cum D. Th. supra in ref. 238. §. Et ideo. prope fin. & in to. 3. tr. 2. ex doctrina Ref. 110. §. 2. in fine, vers. Quod etiã. & §. seq. & vt melius dissoluas hanc quaestionem in tom. 5. tr. 5. lege doctrinam Relol. 152.

Sup. hoc in Ref. nos. seq. §. Et ideo. in fin. & in fine huius Res.

Sup. hoc supra in Ref. 238. §. Et ideo. ante med. vers. Ex quibus, &

cum eodem Præposito hic citato supr. in Ref. 114. §. vi. & in aliis eius annot.
Et pro primo contentio in hoc §. vi. supr. in Ref. 238. §. Et idem, ad medium, & vers. Infersecundo.

nium inire. Ita Ioann. Præpositus in addit. part. 3. D. Thom. 2. 5. de indissolubilit. matrim. sub. 9. num. 81. 12. Tertiò, si maritus cum sua vxore copulam habuit, & seminavit vxore ipsa nunquam seminante, & vxore mortua aliam duxerit, cum qua matrimonium consummavit, hunc non esse bigamum, proindeque ex hoc capite non arceri à susceptione Sacrorum Ordinum. Ita Ioan. Præpositus cit. Quod idem existimat esse probabile Sanch. lib. 7. de matrim. disp. 83. n. 6. in fin. Hucusque Mazuchellus, qui etiam poterat aliud corollarium inferre, videlicet ex copula femina non seminante, maritum non amittere ius petendi debitum vxori suæ. Verùm quia ego adhaereo opinioni asserenti etiam femina non seminante affinitatem oriri; ideo supradicta corollaria non admitto; imò reiicienda esse puto.

RESOL. CCXLIV.

An si pœnitens laboret ignorantia debeat confessarium illum admonere, si fructus non speratur?

Si matrimonium, v. g. ob latens impedimentum invalidum sit?

Si maritus ob castitatis votum ante nuptias editum, vel ob incestum post nuptias cum coniugis consanguinea commissum, facultate petendi debitum priuatus sit, &c?

Et aduertitur, quod cauere debet Confessarius ne in supradictis, & aliis similibus casibus interroget pœnitentem specialibus interrogationibus, seu contentus sit intelligere, an pœnitens in eis laboret inculpata ignorantia? Ex part. 3. tr. 4. Ref. 80.

Sup. contentio in hac Ref. supr. ex ref. 141. leg. doctrinam §. Quarto etiam secundo & omni Ref. & 65. eius not.

§. 1. **H**æc sunt exempla. Si matrimonium, v. g. ob latens impedimentum invalidum sit. Si maritus ob castitatis votum ante nuptias editum, vel ob incestum post nuptias cum coniugis consanguinea commissum, facultate petendi debitum priuatus sit, si pœnitens per ignorantiam aliena bona possideat, &c. Dico igitur, quod si Confessarius intelligat pœnitentem laborare ignorantia inuincibili, vel saltem moraliter non culpabili, & arbitretur admonitione non securum esse fructum, sed potius animi inquietudinem, rixas, vel scandala, dissimulare debet, iuxta illud S. Augustini homil. 4. inter. 50. Si scirem tibi non prodesse, non te admonere, non te terrere. Et hæc docent ex Adriano, & Nauarro Paulus Layman in Theol. mor. lib. 5. tr. 6. cap. 13. n. 5. Suarez in 3. part. 10. 4. disp. 32. s. 1. §. n. 3. Sanch. de matrim. tom. 1. lib. 2. disp. 38. n. 6. Villalob. in sum. tom. 1. tra. 9. diff. 70. n. 4. & alij communiter quæ sunt valde notanda, quia facilius possunt accidere, & tunc discretus animarum Pastor omnia perpendens iuxta supradicta se gerat. Nã scio quendam imprudentem Confessarium dedisse occasionem multorum peccatorum, è quadam manifestatione vnus ex supradictis casibus. Vnde Villalobos ubi supra n. 13. sic optime asseruit. [En estos casos ha de estar muy cauto el Confessor, proque algunos ay tan imprudentes, qui sin reparar mas luego dizen al penitente, no estays casado, de lo qual se siguen despues grandes inconuenientes; y en este caso raxas vezes acontece que el Confessor tenga esta obligacion, proque se ha de alcançar dispensacion del Papa, y estal exos Roma, y por los menos ay gran peligro de la incontinencia mientras se facela dispensacion.] Ita Villalobos.

2. Notandum est etiam hic, quod cauere Confessarius debet si fructus non speretur, ne plus respondeat, quàm à pœnitente interrogatur, v. g. vtrum matrimonium contractum ab eo, qui ante nuptias simplici castitatis voto obligatus erat, validum existat, & an vxori debitum reddere teneatur, & firmetur vtrumque Confessarius, interim tacens de obligatio-

ne non petendi debitum. Et ita contra Sotum in 4. dist. 18. q. 2. art. 4. ad 2. docent Sanchez loc. cit. n. 8. & Layman n. 6. ubi etiam rectè obseruat, quod vt intelligat Confessarius, vtrum in supradictis casibus pœnitens inculpata ignorantia laboret, necne, cauere licet existimetne matrimonium validum esse, nam subito pœnitenti suspicionem commouebit. Sed solum in tali casu contentus sit interrogare pœnitentem, nihilnè sit, quod animum eius grauet, conscientiam scrupulosam reddat? Et hæc omnia aduocare volui in gratiam Confessorum, quia in paxi sepius aduenire solent.

RESOL. CCXLV.

An incestuoso iniquè petenti debitum possit sine peccato coniux innocens illud reddere?

Et an in tali casu non solum coniux possit reddere, sed teneatur?

Et notatur in gratiam innocentis permitti aliquando posse incestuoso debiti tacitam petitionem?

Et aduertitur imperata dispensatione predicti impedimenti, integre incestuosum recuperare ius petendi debitum, ac si nunquam affinitatem contraxisset, nec ad hanc imperationem consensus innocentis requiritur, quam dispensationem concedere potest Episcopus saltem ex consuetudine, & ex privilegio Sedis Apostolicae, Superioris Religionum, & quibus ipsi commiserint, eamque concedere possunt?

Et tandem quaritur, an coniux, si adulterium committat, alter coniux, qui voto perpetua castitatis est obstrictus, teneatur ei debitum petenti reddere? Ex part. 9. tr. 8. & Misc. 3. Ref. 32.

§. 1. **A**ffirmatiuam sententiam docet Pater Sanchez de matr. lib. 5. disp. 6. n. 12. Sed aduersus illum insurgit Texeda tom. 2. lib. 4. tr. 1. c. 2. n. 88. quia coniux incestuosus ob adulterium, & commissum incestum amittit ius petendi, & petendo peccat mortaliter: ergo coniux innocens, cum nulla in sit illi reddendi obligatio, cooperatur peccato incestuosi, & est particeps illius. Probatur consequentia: quia potest impedire peccatum adulteri, & non impedit, eum possit. Secundò quia idem coniux innocens dubitans de valore matrimonij, peccat mortaliter reddendo debitum adultero non dubitanti; quia reddendo debitum solum excusabatur à culpa ratione obligationis, qua tenebatur reddere; quæ tamen ratione adulteri contra ipsum commissi est. Ergo, cum in nostro casu coniux non teneatur reddere debitum adultero incestuoso petenti, reddendo peccat mortaliter, cooperando peccato eius. Tertiò, quousquis potest remouere aliquem à peccato mortali, teneatur lege charitatis saltem id facere, cum habeat præceptum à Deo de proximo suo: sed coniux innocens, absolute loquendo, potest coniugem nocentem, & adulterum, & incestuosum remouere à peccato mortali, ei non reddendo debitum petenti: ergo ad id teneatur, atque si reddat, peccat mortaliter, cooperando peccato eius.

2. Obicit Sanchez: Coniux innocens ex eo, quod alter coniux adulterum commisit, & incestuosus non peccat: ergo nulla potest assignari ratio, vt iniuste priuetur facultate reddendi, & petendi debitum: aliàs enim peccatum coniugis adulteri, & incestuosus noceret innocenti, cum ipsum prius tota sui iuris plenitudine. Sed responderetur, argumentum procedens ex praua intelligentia delicti perpetrati ab adultero incestuoso: nam per illud coniux innocens non priuatur aliquo iure petendi debitum, cum, si petat, teneatur coniux nocens, & adulter, & incestuosus reddere.